

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Református Tanárképző Kar
1.3 Intézet	Református Tanárképző és Zene Intézet
1.4 Szakterület	Valláspedagógia
1.5 Képzési szint	Licenc
1.6 Szak / Képesítés	Valláspedagógia/Vallástanár

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Egyházi ének-blockflöte TLM 1204					
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Péter Éva					
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Majó Zoltán					
2.4 Tanulmányi év	I	2.5 Félév	II	2.6. Értékelés módja	Kollokvium	2.7 Tantárgy típusa
						Szaktárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					3
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					2
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					2
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					6
Vizsgák					1
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszám	14				
3.8 A félév össz-óraszám	70				
3.9 Kreditszám	3				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	• Éneklési képesség

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	•
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• Audiovizuális műszerek és hangszer megléte

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Éneklési készség és hangszerjáték készség fejlesztése • Stílushű előadásmód elsajátítása • Az egyházi énekek különböző történeti rétegeinek felismerése zenei elemzések során • Zenei írás-olvasás elsajátítása • Értékorientált énekválasztás • A közösségek és intézmények kulturális, vallási és történeti hátterének azonosítása és elemzése • A különféle kultúrák és ezek vallási közösségekre gyakorolt hatásának leírása
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Az egyéni gyakorlás megtervezésének és megvalósításának kompetenciája • Csoportos munkában való aktív részvétel • Mások munkatempójához való alkalmazkodási képesség kialakítása

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<p>Az egyházi ének az istentisztelet és az iskolai vallásóra legitim zenei anyaga. Tanulása mind az egyházzenei gyakorlat, mind a gyülekezi ének-repertoár zenetörténeti gyökerei (és művelődéstörténeti kontextusa), mind pedig az egyházi műzenében történt feldolgozásai alapján rendkívül fontosnak tekinthető.</p> <p>A diákoknak el kell sajátítaniuk az érvényben levő egyházi énekeskönyv dallamanyagának legértékesebb részét; meg kell ismerkedniük az előadás problémáival, beleértve a magyar népi hagyományozás problematikáját; meg kell tanulniuk a népének történet fő korszakainak jellemzőit, azok kapcsolatát részben a külföldi népének történettel, részben a hazai történelmi, egyháztörténelmi, liturgiai tényekkel.</p> <p>A diákoknak ismerniük kell az egyházi énekek hangszeres előadási módját</p>
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>Válogatott példák tükrében meg kell ismerkedniük egyes népének keletkezésének és továbbélésének adataival. Ismerniük kell a legfontosabb magyar történelmi népénekforrásokat. Ki kell formálniuk magukban a helyes értékrendet és a gyakorlati tapintatnak elvszerű egyensúlyát, ki kell dolgozniuk magukban egy szakszerű kritika szempontrendszerét. El kell sajátítsák a hangszeres technika alapját.</p>

8. A tantárgy tartalma

<p>1. Az óra témája: A Szentírás tanítása az éneklésről Fogalmak, kulcsszavak: Aktív gyülekezet, közösségformálás, kapcsolat Istennel. Bibliográfia: - Benkő András, <i>Az egyházi ének története</i>, Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa kiadása, Kolozsvár, 1994. 4–9 lap. - Csomasz Tóth Kálmán <i>A református gyülekezeti éneklés</i>, Református Egyetemes Konvent kiadása, Budapest 1950. 14–20, 25–31 lapok.</p> <p>2. Az óra témája: Éneklés az Ószövetségben és az Újszövetségben Fogalmak, kulcsszavak: Hangszerek, psalmodia, Ambrosianus himnusz, mise, sequentia, Bibliográfia: - Benkő András, <i>Az egyházi ének története</i>, Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa kiadása, Kolozsvár, 1994. 12–17 lap. - Csomasz Tóth Kálmán <i>A református gyülekezeti éneklés</i>, Református Egyetemes Konvent kiadása, Budapest 1950. 68–82 lapok.</p> <p>3. Az óra témája: Reformátorok tanítása a zenéről Fogalmak, kulcsszavak: Hangszerhasználat, gyülekezeti ének. Bibliográfia: - Benkő András, <i>Az egyházi ének története</i>, Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa kiadása, Kolozsvár, 1994. 17–23 lap. - Csomasz Tóth Kálmán <i>A református gyülekezeti éneklés</i>, Református Egyetemes Konvent kiadása, Budapest 1950. 31–35, 82–103 lapok.</p> <p>4. Az óra témája: Az egyházi ének ismertető jegyei. Fogalmak, kulcsszavak: Hitvallásszerűség, dogmatikai mérték, gyülekezetszerűség. Bibliográfia: - Csomasz Tóth Kálmán <i>A református gyülekezeti éneklés</i>, Református Egyetemes Konvent kiadása, Budapest 1950. 39–44 lapok.</p> <p>5. Az óra témája: Az egyházi ének fajtái Fogalmak, kulcsszavak: Bibliai felosztás, alkalmi-tartalmi, valamint történeti-formai szempontok. Bibliográfia: - Csomasz Tóth Kálmán <i>A református gyülekezeti éneklés</i>, Református Egyetemes Konvent kiadása, Budapest 1950. 46–50 lapok.</p> <p>6. Az óra témája: A református gyülekezeti énekek forrásai Fogalmak, kulcsszavak: Kódexek, gaduálok, kancionálék, óprotestáns kiadványok, énekeskönyv, néphagyomány. Bibliográfia: - Péter Éva, <i>Erdélyi nyomtatott kottás énekeskönyvek</i>, in <i>Studia</i> 4, Kolozsvár 2002, 124–141 lapok. - Csomasz Tóth Kálmán <i>A református gyülekezeti éneklés</i>, Református Egyetemes Konvent kiadása, Budapest 1950. 127–130, 137–154, 158–168, 178–200 lapok. - Dobszay László, <i>A magyar egyházzenei történet forrásai</i>, Liszt Ferenc Zeneművészeti főiskola Egyházzenei tanszéke, Budapest, 1999, 37–</p>	<p>Didaktikai módszerek</p> <p>párbeszéd -közlés szemléltetés -magyarázat -gyakorlás</p>	<p>Megj.</p>
--	--	--------------

<p>65 lapok.</p> <p>7. Az óra témája: Az új énekeskönyv</p> <p>Fogalmak, kulcsszavak: Dallam és szöveg variánsok, források.</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Péter Éva, <i>Az új énekeskönyv</i>, in Református Szemle, Kolozsvár, 2003/5. 459–472 lapok. <p>8. Az óra témája: Énekeink történelmi rétegződése, Gregorián és középkori kanció eredetű énekek</p> <p>Fogalmak, kulcsszavak: Dallamrétegek, gregorián énekek, kanció</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Péter Éva, <i>Énekeink történelmi rétegződése</i>, in Studia 2, Kolozsvár 2001, 122–125 lapok. - Dobszay László, <i>Bevezetés a gregorián énekbe</i>, Liszt Ferenc Zeneművészeti főiskola Egyházzenei tanszéke, Budapest, 1997. - Dobszay László, <i>A magyar népének</i>, Veszprémi Egyetem Kiadása, 1995, 31–52 lapok. <p>9. Az óra témája: A reformáció korának énekei. XVI. Századi históriás és egyházi énekstílus</p> <p>Fogalmak, kulcsszavak: históriás ének, parlando</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Péter Éva, <i>Énekeink történelmi rétegződése</i>, in Studia 2, Kolozsvár 2001, 125–127 lapok. - Csomasz Tóth Kálmán <i>A református gyülekezeti éneklés</i>, Református Egyetemes Konvent kiadása, Budapest 1950. 78–82 lapok. - Dobszay László, <i>A magyar népének</i>, Veszprémi Egyetem Kiadása, 1995, 31–52 lapok. 52–68. lapok <p>10. Az óra témája: A humanista metrikus énekekből lett gyülekezeti énekek.</p> <p>Fogalmak, kulcsszavak: Szaffikus strófa.</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Péter Éva, <i>Énekeink történelmi rétegződése</i>, in Studia 2, Kolozsvár 2001, 127–129 lapok. - Dobszay László, <i>A magyar népének</i>, Veszprémi Egyetem Kiadása, 1995, 68–120 lapok. - MaReÉNK <p>11. Az óra témája: A genfi zsoltárok</p> <p>Fogalmak, kulcsszavak: Modális hangnemek, diesis kérdés, dallamtagoló cezura, bináris-ternáris ritmusképletek</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Péter Éva, <i>Énekeink történelmi rétegződése</i>, in Studia 2, Kolozsvár 2001, 129 lap. - Csomasz Tóth Kálmán <i>A református gyülekezeti éneklés</i>, Református Egyetemes Konvent kiadása, Budapest 1950. 300–301 lapok. <p>12. Az óra témája: Ellenreformáció korabeli énekek</p> <p>Fogalmak, kulcsszavak: ad notam praxis, német korálok</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Péter Éva, <i>Énekeink történelmi rétegződése</i>, in Studia 2, Kolozsvár 2001, 129 lapok. - Csomasz Tóth Kálmán <i>A református gyülekezeti éneklés</i>, 		
---	--	--

<p>Református Egyetemes Konvent kiadása, Budapest 1950. 204–222 lapok.</p> <p>13. Az óra témája: Barokk, pietista énekek Fogalmak, kulcsszavak: barokk zenei elemek, pietizmus Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Magyar Református énekeskönyv - Csomasz Tóth Kálmán <i>A református gyülekezeti éneklés</i>, Református Egyetemes Konvent kiadása, Budapest 1950. 222–250 lapok. <p>14. Az óra témája: XIX-XX századi énekek Fogalmak, kulcsszavak: angolszász énekek, romantikus zenei elemek Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Péter Éva, <i>Énekeink történelmi rétegződése</i>, in Studia 2, Kolozsvár 2001, 129–130 lapok. - Csomasz Tóth Kálmán <i>A református gyülekezeti éneklés</i>, Református Egyetemes Konvent kiadása, Budapest 1950. 84–92 lapok. - 		
<p>Könyvészet Kötelező Benkő András, <i>Az egyházi ének története</i>, Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa kiadása, Kolozsvár, 1994. Csomasz Tóth Kálmán <i>A református gyülekezeti éneklés</i>, Református Egyetemes Konvent kiadása, Budapest 1950. Dobszay László, <i>A magyar népének</i>, Veszprémi Egyetem Kiadása, 1995 Jacob van EYCK: Genfi zsoltarvariációk furulyára, RezMk Bp, 1997 Péter Éva, <i>Az új énekeskönyv</i>, in Református Szemle, Kolozsvár, 2003/5 Péter Éva, <i>Református gyülekezeti énekek az erdélyi írott és szájhagyományos forrásokban</i>, Presa Universitara, Kolozsvár, 2008 Péter Éva, <i>Énekeink történelmi rétegződése</i>, in Studia 2, Kolozsvár 2001 Székely Árpád – Kovács László Attila, <i>A református énekvezés kézikönyve</i>, kiadja az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa, Kolozsvár 1995 Magyar Református Énekeskönyv, MRETZS, Kolozsvár, 2000. Majó Zoltán, <i>Egyetemi jegyzet</i> MAJÓ Zoltán: A furulyajáték története (Studia 2, K-vár 2001-137-141 old.) Ajánlott könyvészet Angi István, <i>A zenei szépség modelljei</i>, Polis Kiadó, Kolozsvár 2003 Dobszay László, <i>A magyar egyházzenei történet forrásai</i>, Liszt Ferenc Zeneművészeti főiskola Egyházzenei tanszéke, Budapest, 1999 Dobszay László, <i>Bevezetés a gregorián énekbe</i>, Liszt Ferenc Zeneművészeti főiskola Egyházzenei tanszéke, Budapest, 1997 Péter Éva, <i>Erdélyi nyomtatott kottás énekeskönyvek</i>, in Studia 4, Kolozsvár 2002 Péter Éva, <i>Ének a vallásos nevelésben</i>, in Studia 1, Kolozsvár 2001</p>		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megj.
<p>1. Az óra témája: Bevezető a zene világába. A hangszerek világa: történelem, leírás, fejlődés. Fogalmak, kulcsszavak: Aktív gyülekezet, hangszeres zene, Fúvós zenei hangszerek. Furulya. Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - MAJÓ Zoltán: Egyetemi jegyzet, 1-3 <p>2. Az óra témája: A furulya. Alapfogalmak. Az első hangok: c2,a1,d2. Gyakorlatok, egyszerű dallamok.</p>	<p>-párbeszéd -közlés szemléltetés -magyarázat -gyakorlás</p>	

<p>Fogalmak, kulcsszavak: Zenei hang. Lejegyzés a zenében. Zenei hangjegyek. Törzshangok. Európai zene. Fúvós zenei hangszerek. Furulya.</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - MAJÓ Zoltán: Egyetemi jegyzet, 1-3 <p>3. Az óra témája: Hangszerhasználat</p> <p>Fogalmak, kulcsszavak: Hangszerhasználat, gyülekezeti ének.</p> <p>Bibliográfia: MAJÓ Zoltán: Egyetemi jegyzet, 1-3</p> <p>4. Az óra témája: Új hangok: h1, g1. Az eddigi 5 hang ismétlése (a bal kéz hangjai). Egyszerű dallamok. H. Bodenmann: Gyakorlat</p> <p>Fogalmak, kulcsszavak: A balkéz hangjai. Gyakorlás. Gyakorlat.</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Béres J: Furulyaiskola I., 1-2, MAJÓ Z: Egyetemi jegyzet, 4 <p>5. Az óra témája: Zenei hangköz.</p> <p>Fogalmak, kulcsszavak: prim, szekund, terc, kvart, kvint</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Béres J: Furulyaiskola I., 1-2, MAJÓ Z: Egyetemi jegyzet, 4 <p>6. Az óra témája: Új hangok: f1, e1, d1, c1. Megfelelő gyakorlatok és dallamok.</p> <p>Fogalmak, kulcsszavak:</p> <p>A jobbkezes hangjai. Oktávszakaszok a hangszeren. Mélyregiszter. Az oktavszakasznak megfelelő befűzés.</p> <p>Bibliográfia:</p> <p>MAJÓ Z: Egyetemi jegyzet, 4, Pécsi G: Kulcs..., 249 Béres J: Furulyaiskola I., 2-3</p> <p>7. Az óra témája: Hálaadó ének, Magasztaló ének.</p> <p>Fogalmak, kulcsszavak: Dallam és szöveg variánsok, források.</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Péter Éva, <i>Az új énekeskönyv</i>, in Református Szemle, Kolozsvár, 2003/5. 459–472 lapok. <p>8. Az óra témája: Módosító jelek. A kereszt. F#1. Gyakorlat. Kis dallamok f#1-el:</p> <p>Fogalmak, kulcsszavak: Módosító jelek. Hálaadó ének. Magasztaló ének.</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - MAJÓ Z: Egyetemi jegyzet, 5, Jertek, énekeljünk, 65, 73 <p>9. Az óra témája: Zsoltárok</p> <p>Fogalmak, kulcsszavak: genfi zsoltárdallamok</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Csomasz Tóth Kálmán <i>A református gyülekezeti éneklés</i>, Református Egyetemes Konvent kiadása, Budapest 1950. 78–82 lapok. - Dobszay László, <i>A magyar népének</i>, Veszprémi Egyetem Kiadása, 1995, 31–52 lapok. 52–68. lapok <p>10. Az óra témája: Zsoltárok. A református énekeskönyv. 66. zsoltár (eredeti, ritmizált). Újabb zsoltárok f#1-el: 134, 136.</p> <p>Fogalmak, kulcsszavak: Zsoltárok dallama. A régi és az új református énekeskönyv. Ritmizált változat.</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - MaReÉnK <p>11. Az óra témája: A genfi zsoltárok</p> <p>Fogalmak, kulcsszavak: Modális hangnemek, diesis kérdés, dallamtagoló</p>		
--	--	--

<p>cezura, bináris-ternáris ritmusképletek</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Péter Éva, <i>Énekeink történelmi rétegződése</i>, in Studia 2, Kolozsvár 2001, 129 lap. - Csomasz Tóth Kálmán <i>A református gyülekezeti éneklés</i>, Református Egyetemes Konvent kiadása, Budapest 1950. 300–301 lapok. <p>12. Az óra témája: Új hang: b1. Gyakorlatok, dallamok: szlovák népdal, húsvéti ének, pünkösdi gyermekének.</p> <p>Fogalmak, kulcsszavak: A másik módosító jel: bé. Húsvét és pünkösdi a zenében.</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - MAJÓ Z.: Egyetemi jegyzet: 6-7, Jertek, énekeljünk: 42, 45 <p>13. Az óra témája: Barokk, pietista énekek</p> <p>Fogalmak, kulcsszavak: barokk zenei elemek, pietizmus</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Magyar Református énekeskönyv - Csomasz Tóth Kálmán <i>A református gyülekezeti éneklés</i>, Református Egyetemes Konvent kiadása, Budapest 1950. 222–250 lapok. <p>14. Az óra témája: Zsoltárok: 7, 77. B1, h1 és f# együtt. A vezérhang a reneszánszban.</p> <p>Fogalmak, kulcsszavak: Felemelt hetedik fok: vezérhang.</p> <p>Bibliográfia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - MaReÉNk, MAJÓ Z.: Egyetemi jegyzet: 8-9 		
<p>Könyvészet</p> <p>Kötelező</p> <p>Béres János: Furulyaiskola</p> <p>Majó Zoltán, <i>Egyetemi jegyzet</i></p> <p>MAJÓ Zoltán: A furulyajáték története (Studia 2, K-vár 2001-137-141 old.)</p>		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Az éneklési készség és furulyajáték fejlesztése, mely által képes lesz a hallgató irányítani kisebb közösség énekét
- A diák szakmai ismeretet nyer egyházzene, furulyajáték területén

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Az elméleti anyag ismerete	Teszt	25%
	Az énekanyag tiszta intonációjú, ritmikus éneklése	Egyéni éneklés értékelése	25%

10.5 Szeminárium / Labor	Furulyajáték	furulyajáték értékelése	50%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • Az egyházi énekek történelmi rétegeinek ismerete • A vallásórai és a katekézisben használt énekanyag ismerete • Legkevesebb 30 egyházi ének ismerete, előadása 			

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2022. április 21.

dr. Péter Éva

Majó Zoltán

Az intézeti jóváhagyás dátuma

Intézetigazgató

2022. április 22.